

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

1. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ (SEIAA) ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ SEIAA/MS/2022/1318 ਮਿਤੀ 27/12/2022 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਡੀਐਸਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ 4 ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ)। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡੀਐਸਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਖਣਿਜ ਯਾਨੀ ਰੇਤ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ ਨੰਗਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਈਨ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਹੈ। 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ, ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ (PIT-I)- 21//25, 32//4, 6/2, 7, 8, (PIT-II)-33//8/1, 8/2, 9, 10, 11/1, 11/2, (PIT-III) 32//17, 23, 24/2, 25, (PIT-IV)-33//25, 44//4, 5/1, 8, 9, 10/1, 11, 12, 13, 14/1, 14/2, 45//6, 7, 14, 15, (ਪੀਆਈਟੀ-ਵੀ)- 43//23, 24, 60// 4, 5, 6, 7/1, (ਪੀਆਈਟੀ-ਵੀ)-84//2, 3, 4, 8, 13, 14, 15, 16. ਖਸਰਾ ਨੰ. 32//8, 17, 23 (ਖੇਤਰ 0.3152 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਕਰੈਸ਼ਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਸਰਾ ਨੰ. 50m ਬਫਰ ਖੇਤਰ ਕਰੈਸ਼ਰ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਖਣਨਯੋਗ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰ. 32//4, 7, 33//9, 10, 11/1, 11/2, 43//19/2, 22, 23, 60//4, 5, 7/1, 84//8, 13, 14, 15, 16 (ਖੇਤਰ 0.8688 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਸਰਾ ਨੰ. ਖੇਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਈਨਡ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਖਸਰਾ ਨੰ. 44//4, 8, 13, 14/1, 14/2 (ਖੇਤਰ 0.6260 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਸਰਗਰਮ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦੀ ਉੱਚ ਮੰਗ ਹੈ; ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 1: ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ:

ਸਾਲ	RESERVES
	ਰਿਕਵੇਰੇਬਲ ਮਾਈਨੇਬਲ ਰਿਜ਼ਰਵ (ਟਨ) (ਖਣਨਯੋਗ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦਾ 60%)
ਪਹਿਲੀ	125971.33
ਦੂਜਾ	125971.33

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਤੀਜਾ	125971.33
ਕੁੱਲ	377914

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ EIA ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, 2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ B1 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ

ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਡਰੇਨੇਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਫ਼ਤਰ ਮੀਮੇ ਨੰਬਰ 5598-5602 ਮਿਤੀ 05.09.2022, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ, ਰੂਪਨਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਰੂਪਨਗਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਤਾ: ਐਕਸਈਐਨ/ਡੀਐਮਓ, ਡਰੇਨੇਜ ਕਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਜੀਓਲੋਜੀ ਡਬਲਯੂਆਰਡੀ ਪੰਜਾਬ, ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ 145, ਡੀਸੀ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਮਿੰਨੀ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਰੂਪਨਗਰ।

3. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁਦਰਤ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ:

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

S. ਨੰਬਰ	ਖਾਸ	ਵੇਰਵਾ									
A	ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼										
1.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ									
2.	ਟਿਕਾਣਾ										
a.	ਪਿੰਡਾਂ	ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ									
b.	ਤਹਿਸੀਲ	ਨੰਗਲ									
c.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਰੂਪਨਗਰ									
d.	ਰਾਜ	ਪੰਜਾਬ									
3.	ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">PIT-I</th> </tr> <tr> <th>ਥੰਮ ਨੰ.</th> <th>ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼</th> <th>ਲੰਬਕਾਰ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	PIT-I			ਥੰਮ ਨੰ.	ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼	ਲੰਬਕਾਰ			
PIT-I											
ਥੰਮ ਨੰ.	ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼	ਲੰਬਕਾਰ									

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

			1	31°17'28.50"N	76°20'39.19"E
			2	31°17'26.90"N	76°20'39.14"E
			3	31°17'26.89"N	76°20'36.63"E
			4	31°17'24.97"N	76°20'36.62"E
			5	31°17'24.93"N	76°20'38.54"E
			6	31°17'22.99"N	76°20'38.51"E
			7	31°17'23.01"N	76°20'31.48"E
			8	31°17'24.96"N	76°20'31.57"E
			9	31°17'25.00"N	76°20'34.09"E
			10	31°17'25.63"N	76°20'34.04"E
			PIT-II		
			1	31°17'24.90"N	76°20'39.16"E
			2	31°17'24.85"N	76°20'46.75"E
			3	31°17'22.89"N	76°20'46.73"E
			4	31°17'22.93"N	76°20'41.66"E
			5	31°17'20.99"N	76°20'41.64"E
			6	31°17'21.01"N	76°20'39.12"E
			PIT-III		
			1	31°17'21.07"N	76°20'33.96"E
			2	31°17'20.97"N	76°20'36.54"E
			3	31°17'19.06"N	76°20'36.54"E
			4	31°17'19.03"N	76°20'39.11"E
			5	31°17'17.07"N	76°20'39.05"E
			6	31°17'17.13"N	76°20'35.91"E
			7	31°17'19.02"N	76°20'35.91"E
			8	31°17'17.15"N	76°20'33.97"E
			9	31°17'17.14"N	76°20'31.44"E

Eco Paryavaran Laboratories & Consultants Pvt. Ltd. (QCI-NABET Approved EIA Consultant)

Format No. EL\EIA\F-5.3\8 Dated 01.04.2022, Rev.06

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

			10	31°17'19.13"N	76°20'31.47"E
			11	31°17'19.05"N	76°20'33.99"E
			PIT-IV		
			1	31°17'15.16"N	76°20'33.96"E
			2	31°17'15.06"N	76°20'46.66"E
			3	31°17'16.99"N	76°20'46.64"E
			4	31°17'17.01"N	76°20'49.18"E
			5	31°17'18.91"N	76°20'49.19"E
			6	31°17'18.91"N	76°20'51.80"E
			7	31°17'16.03"N	76°20'51.78"E
			8	31°17'16.00"N	76°20'49.25"E
			9	31°17'15.04"N	76°20'49.20"E
			10	31°17'13.10"N	76°20'46.63"E
			11	31°17'13.09"N	76°20'49.03"E
			12	31°17'11.13"N	76°20'49.16"E
			13	31°17'11.22"N	76°20'33.93"E
			PIT-V		
			1	31°17'7.08"N	76°20'59.22"E
			2	31°17'7.12"N	76°20'56.69"E
			3	31°17'9.04"N	76°20'56.73"E
			4	31°17'9.04"N	76°21'1.80"E
			5	31°17'7.11"N	76°21'1.77"E
			6	31°17'7.03"N	76°21'4.29"E
			7	31°17'3.15"N	76°21'4.22"E
			8	31°17'3.15"N	76°21'1.73"E
			9	31°17'3.81"N	76°21'1.71"E
			10	31°17'3.83"N	76°20'59.22"E

Eco Paryavaran Laboratories & Consultants Pvt. Ltd. (QCI-NABET Approved EIA Consultant)

Format No. EL\EIA\F-5.3\8 Dated 01.04.2022, Rev.06

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

			PIT-VI		
			1	31°16'47.42"N	76°21'6.57"E
			2	31°16'47.38"N	76°21'14.19"E
			3	31°16'45.42"N	76°21'14.18"E
			4	31°16'45.44"N	76°21'11.64"E
			5	31°16'43.48"N	76°21'11.62"E
			6	31°16'43.43"N	76°21'16.68"E
			7	31°16'39.51"N	76°21'16.59"E
			8	31°16'39.50"N	76°21'14.09"E
			9	31°16'41.48"N	76°21'14.10"E
			10	31°16'41.53"N	76°21'9.03"E
			11	31°16'45.40"N	76°21'9.11"E
			12	31°16'45.49"N	76°21'6.59"E
4.	ਮੇਰੀ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ	03 ਸਾਲ			
5.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਰੁ. 5.29 ਕਰੋੜ (ਲਗਭਗ)			
6.	ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ	49 Nos.			
7.	ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ	2. 10 KLD ਲਗਭਗ ਪੀਣ ਲਈ			
B	Environmental Settings				
8.	ਉਚਾਈ(RL)	ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 321.40 m RL ਅਤੇ 316.90 m RL ਹਨ।			
9.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ/ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ	ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ 503 (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ Rd.) ਲਗਭਗ 6.91 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੂਰਬ।			
10.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ	ਭਾਨੂਪਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਗਭਗ 6.66 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ।			
11.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ	ਲੁਧਿਆਣਾ ਏਅਰਪੋਰਟ (LUH)- ਸਾਹਨੇਵਾਲ, ਲਗਭਗ. SW ਦਿਸ਼ਾ			

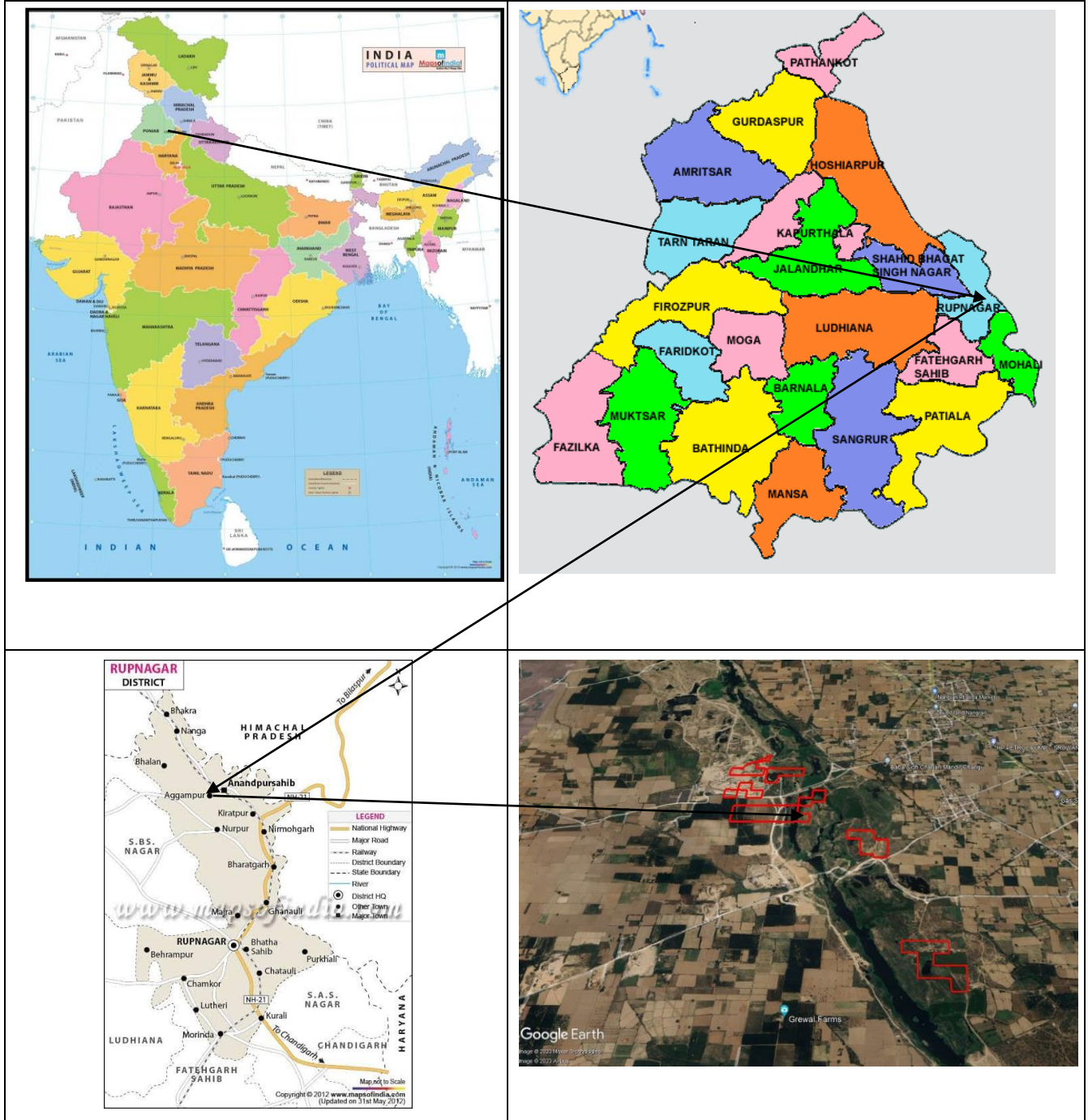
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੋਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

		ਵੱਲ 61.30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
12.	ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ (ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਪਨਾਹਗਾਹ)	ਕੋਈ ਨਹੀਂ
13.	ਰਾਖਵੇਂ/ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਜੰਗਲ	ਕੋਈ ਨਹੀਂ
14.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ/ਕਸਬਾ/ਸ਼ਹਿਰ	ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੋਟ, 2.2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੱਛਮ
15.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਦੀ	Swan ਨਦੀ
16.	ਭੂਚਾਲ ਖੇਤਰ	ਜ਼ੋਨ IV

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ: ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ: 13.76 ਹੈਕਟੇਅਰ)
 ਕਲਾਇੰਟ: XEN/DMO, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਰੂਪਨਗਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ
 ਸਥਾਨ: ਪਿੰਡ: ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ (ਭਾਗ-3), ਤਹਿਸੀਲ: ਨੰਗਲ

ਡਰਾਫਟ EIA ਰਿਪੋਰਟ
 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਚਿੱਤਰ ਨੰ.1: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

Eco Paryavaran Laboratories & Consultants Pvt. Ltd. (QCI-NABET Approved EIA Consultant)

Format No. EL\EIA\F-5.3\8 Dated 01.04.2022, Rev.06

4. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੀਮੇ ਨੰਬਰ Glg/Pb/M.P./ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ-1/1669 ਮਿਤੀ 06.06.2023 ਦੁਆਰਾ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ, ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਸੈਂਚੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਓਪਨਕਾਸਟ ਅਰਧ-ਮਕੈਨਾਈਜ਼ਡ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਬਲਾਸਟਿੰਗ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ 1 ਮੀਟਰ ਮੋਟਾਈ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ 2.80 ਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਰੇਤ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਘਟਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ 2.80 ਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀ ਉਚਾਈ 45 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਢਲਾਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਮੀਟਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। 7.5 ਮੀਟਰ ਬੈਰੀਅਰ ਜ਼ੋਨ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ MMR 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਦੀ ਦੀ 3m ਜਾਂ 10% ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਦੂਰੀ, ਜੇ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਨੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜ਼ੋਨ ਵਜੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਾਲਾਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਅਧਿਕਤਮ ਪੱਧਰ 125971.33 TPA ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਿਰਫ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 30 ਜੂਨ ਸਵੇਰੇ 6.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 7.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 7.00 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਤੱਕ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 270 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖਣਿਜ ਨਿਕਾਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

6. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵਰਣਨ

ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਪਿੰਡ- ਨਾਂਗਰਾ ਕਲਮੇਟ-3, ਤਹਿਸੀਲ- ਨੰਗਲ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰਮ ਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬਰੇਕ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੁਸ਼ਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੰਡ ਦਾ ਮੌਸਮ ਮੱਧ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗਰਮ ਮੌਸਮ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ, ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਅੱਧ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੱਧ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਮੱਧ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮਾਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੂਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਮਹੀਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਅਤੇ ਧੂੜ ਭਰੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜ਼ੋਨ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ-ਉਸ਼ਣ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ;

- ਸਰਦੀਆਂ - ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਫਰਵਰੀ
- ਗਰਮੀਆਂ - ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਜੂਨ

- ਮਾਨਸੂਨ - ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਮੱਧ ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ
- ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਮੱਧ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਅੱਧ ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ

ਬੇਸ-ਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਯਾਨੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ 2023 ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਅਤੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਅੰਬੀਨਟ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ, ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਅਧਿਐਨ/ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਧੀਆ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ।

7. ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਬੇਸਲਾਈਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠਲੇ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7.1 ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੜਕ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਤਹ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

- ਸਥਾਨਕ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਵਾਜਾਈ ਰੂਟ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਪੱਧਰ ਕਰਨਾ।
- ਰੇਤ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਮਾਈਨ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ 60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7.2 ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨ, ਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੇਤ ਦੀ ਖਣਨ ਲਈ ਅਰਧ ਮਸ਼ੀਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:

- ਲੋਡ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਪਾਲ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- PUC ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ।
- ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

7.3 ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧੇਗਾ। ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

- ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਸਾਈਲੈਂਸਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਗਤੀ ਸੀਮਾ 10km/h.
- ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

7.4 ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮਾਮੂਲੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

ਸਤਹ ਜਲ ਸਰੋਤ

- ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੌਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭੂਮੀਗਤ ਜਲ ਸਰੋਤ

- ਮੌਜੂਦਾ ਖੁੱਲੇ ਖੂਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਬੋਰ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਈਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਨਿਰੀਖਣ ਖੂਹ ਨੂੰ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਅੱਪਸਟਰੀਮ ਅਤੇ ਡਾਊਨਸਟਰੀਮ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਵੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

- ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਚੈਨਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਮਾਈਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਇਲਟ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

7.5 ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਭਗੌੜੇ ਨਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਜਲ-ਜੀਵਨ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

ਫਲੋਰਾ

- ਧੂੜ, ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹੀ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਗਰੀਨ ਬੈਲਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਲੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਫੁੱਲਦਾਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

7.5 ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਜੀਵ

- ਮੌਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜਲ-ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੀਜ਼ਨ ਹੈ।
- ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਦਾ ਆਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਜੰਗਲੀ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

7.6 ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ

ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਜਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

8. ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 3:- ਹੇਠਲੀ ਸਾਰਣੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਐੱਸ	ਖਾਸ	ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ	ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਨਿਗਰਾਨੀ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ	ਟਿਕਾਣਾ
1	ਹਵਾ ਨਿਕਾਸ	PM ₁₀ , PM _{2.5} , SO ₂ , NO _x and CO	24 hr	ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ	ਇੱਕ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰ
2	ਰੌਲਾ	Spot Noise level recording Leq (day), Leq (night), Leq (dn)	8 hr	ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ (ਦਿਨ/ਰਾਤ)	ਇੱਕ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰ
3	ਸਤਹ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ	Physical, Chemical	Grab	ਤਿਮਾਹੀ	ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਸਰਫੇਸ ਵਾਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਿਕਾਣਾ

					ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ
4	ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ	Physico - chemical parameters and metals	Grab	ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ	ਇੱਕ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰ

9. ਵਾਧੂ ਅਧਿਐਨ

• ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮਾਈਨ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਮਾਈਨ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

• ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਤਿਆਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਸਿਮੂਲੇਟਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

• ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ

SEIAA, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (TOR) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, SEIAA/PB/MIN/2023/TOR/35 ਮਿਤੀ 05.10.2023 ਦੁਆਰਾ, MoEF ਦੀ EIA ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 14-9-2006 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

10. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਭ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।

- ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ;
- ਰਾਇਲਟੀ, ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ; ਅਤੇ
- ਉੱਤਮ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰੇਗਾ।

11. ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰਣੀ ਨੰ. 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

S.No.	ਪੈਰਾਮੀਟਰ	EMP
1	ਲੈਂਡ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ	ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
2	ਹਵਾ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ	<ul style="list-style-type: none"> • ਯੂੜ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। • ਯੂੜ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਪਾਲ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। • PUC ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਟਰੱਕ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ
3	ਵਾਟਰ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ	ਮਾਈਨਿੰਗ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।
4	ਸ਼ੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ •	<ul style="list-style-type: none"> • ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ। • ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
5	ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜੈਵਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
6	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ	<ul style="list-style-type: none"> • ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। • ਖਾਣ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਐਂਟੀ-ਵੈਨਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਸਟ ਏਡ ਬਾਕਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। • ਸਥਾਨਕ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

*****